

LÄÄNE-HARJU

VALLA LEHT

VEEBRUAR 2020 | NR 2 (24)

WWW.LAANEHARJU.EE | WWW.FACEBOOK.COM/LAANEHARJUVALD

TARGA VALIKU PRAKTIKUM ALUSTAB MÄRTSIS

» Rohevalla seminarid toovad teadmised keskkonnahoidlikust eluviisist koju kätte, loe lk 3

VANAD VALLAMAJAD KUI MINEVIKU MÄLESTUSMÄRGID

» Mis ülesanded olid vallaametnikul sada aastat tagasi, loe lk 4

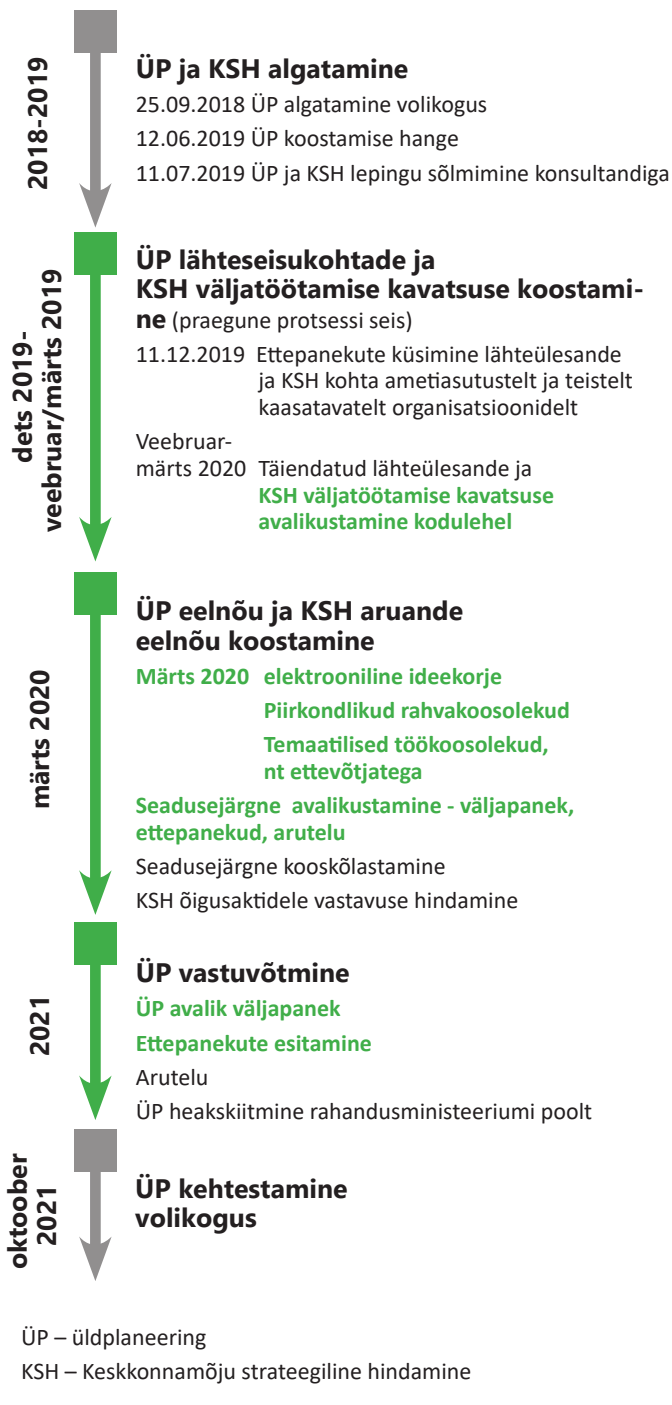
HAJAASUSTUSE PROGRAMM ON TAOTLEMISEKS AVATUD

» Programmi abil saab parandada elutingimusi maapiirkonnas, loe lk 6

„Räägin ikka oma õpilastele, et nii palju pead rahvatantsu oskama, et välismaale õppima minnes oskad eestlasi tutvustada,“ jagab tantsuõpetaja **Mari Tomp** kogemusi enda elust.

Uue üldplaneeringu koostamise etapid

Rohelisega on märgitud need menetluse etapid, kus oodatakse inimestelt ettepanekuid

Valla ja riigi arengud käivad käsikäes

ajaleht@laaneharju.ee

» Saja kahe aasta vanune vaba Eesti on võrreldes vana Euroopa riikidega lapsuke. Võimud ja valitsejad, reformid ja seadused on pööranud riiki ja muutnud inimeste elu. Seda on teinud ka arengud teaduse vallas, keskkonnas ja meie mõttemaailmas. Seetõttu on vale, kui podiseme oma katlas ja ümbritsevad muutused meile korda ei lähe ning kaugeimat sihti pole.

Ärgas mõtteviis hoiab noorena nii riiki kui ka omavalitsuse. Lääne-Harju vallal noore omavalitsusena jagub ärsust nii tegudes kui mõtetes – plaane ja projekte on käsil palju.

Üldplaneering määrab ruumilise arengu

Alanud aastal saavad kõik huvilised sõna sekka öelda valla üldplaneeringu koostamisel, joonistades kaardile oma kandi arengusuunad. Kuigi eesti vana sõna ütleb, et igal linnul ise laul või oma häda luu küljes, teise häda puu küljes, on loomulikult kõik mõtted teretunud. Asjaosalistel tuleb mitu aastat kestev mõttenope vormistada kaugele-vaatavaks plaaniks.

Üldplaneeringu tähtaegse valmimise eest kannab hoolt abivallavanem Erki Ruben, kelle sõnul 2017. aastal Lääne-Harju vallaks ühinenud omavalitsuste enam kui 10 aastat kehtinud üldplaneeringud hakkavad ajale jalgu jääma.

Praegu koostatava uue, ter- vet valda hõlmava dokumendi valmimistähtaeg on 2021. aasta lõpp. Vallavalitsus ootab huvilisi pikas olulises protsessis osalema ja mõtteid kaardile kandma.

*Alanud aastal
saavad kõik huvilised
sõna sekka öelda
valla üldplaneeringu
koostamisel, joonis-
tades kaardile oma
kandi arengusuunad.*

Mis on üldplaneering?

Üldplaneeringu eesmärk on määratleda kogu valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused. See tähendab, et sünnib ühiskondlik strateegiline kokkulepe valla territooriumi kasutamiseks: millises valla piirkonnas arendatakse elamumajandust, kus on oodatud ettevõtlus, millised on kaitset vajavad väärtused, kuidas toimivad transpordihendused, kus asuvad eri valdkondade jaoks vajalikud taristuobjektid jpm.

Üldplaneeringust vahetult kõrgemal asuv sarnane strateegiline dokument on maakonnaplaneering. Ka see käsitleb samu teemasid, kuid veelgi üldisemate põhimõttena. Üldplaneering viib ellu ja täpsustab maakonnaplaneeringu põhimõtteid ja on omakorda aluseks detailplaneeringute ja projekteerimistingimuste koostamisele.

Põhjalik menetlus võtab aega
2018. aastal algatatud Lääne-Harju valla üldplaneeringu koos-

tamine võtab aega mitu aastat ja see on kavas kehtestada 2021. aasta lõpus. Planeeringulahenduse väljatöötamiseks koostatakse rida uuringuid ja analüüse. Näiteks koostatakse murauring, määratakse ülejutusosalad, analüüsitakse taastuvenergia arendamiseks sobilikke piirkondi, halduspiiride muutmist ja metsade kaitset, täpsustatakse rohekoriidori piire ja veel palju muud. Abivallavanem Erki Ruben selgitab: „Jaanuarikuus saime riigiametilt, ministeeriumidelt ja muudelt osapooltelt seiskohad üldplaneeringu lähteülesande ja keskkonnamõjude strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse kohta.“ Vallakodanike otseseks kaasamiseks valmistab vallavalitsus ette elektroonilist ideekorjekeskonda, milles igaüks saab kaardile märkida ettepanekuid üldplaneeringu kohta. Ideekorje tulemusena korraldab vallavalitsus piirkonniti töökoosolekuid, kuhu kutsume kõiki soovijaid. Nii elektroonilise keskkonna kui ka töökoosolekute info ilmub valla kodulehel ja sotsiaalmeedias. Lisaks toimuvad ka planeerimiseseadusega nõutud avalikustamised üldplaneeringu eelnõu (varasem nimetus eskiis), aga ka kooskõlastatud ja vastuvõetud üldplaneeringu enda kohta. Enne lõplikku kehtestamist tuleb üldplaneeringule saada heakskiit rahandusministeeriumilt.

Riigi lisaraha on abiks

Ideaalis peaks riik ja omavalitsus astuma arenguplaane tehes ja ellu viies ühte jalga. Peale seadusega pandud ülesannete täitmise sotsiaal- ja hariduselus ning muudel elualadel riigipool-

se tasandusfondi toel on investeeringute elluviimisel abiks ka muud riiklikud vahendid, näiteks Kaitseinvesteeringute Keskuselt laekuv 19,5 tuhat eurot Klooga harjutusväljaku kasutamise eest. 2020. aastal kajastub valla eelarve tuludes toetusena kokku 6,3 miljonit eurot. Paari ühinemisejärgse aastaga valminud ja veel pooleli projekte on kümneid ning valla eelarvesse on nende jaoks lisandunud rahastust läbi EAS-i, KIK-i, PRIA, RTK, INNOVE ja teiste asjalikult kõlavate nimedega struktuurfondide rakendusüksuste. Möödunud aastal valmis vallas nii riiki kui ka Euroopa toetuste abiga mitu mänguväljakut, kergliiklusteed ja tänavavalgustus ning kevadel ukseid avav Padise kloostrikompleksi – kõik head kingitused riigi sünnipäevaks.

*Vallakodanike
otseseks kaasamiseks
valmistab
vallavalitsus ette
elektroonilist
ideekorjekeskonda,
milles igaüks saab
kaardile märkida
ettepanekuid
üldplaneeringu kohta.*

Toompeale lippu heiskama!

Eesti Vabariigi sünnipäeva hommikul, 24. veebruaril on kõik oodatud Toompeale Kuberneride aeda pidulikule riigilipu heiskamisele. Lipp tõuseb hümniga saatel kell 7.34.

Kõne peab Riigikogu esimees **Henn Põlluaas**.

Õnnistussõnad ütleb Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku peapiiskop **Urmus Viilma**.

Ette loetakse 1918. aastal vastu võetud Eesti Vabariigi iseseisvusmanifest.

Esinevad Eesti Meestelaulu Seltsi meeskoorid ning Politsei- ja Piirivalveorkester.

Tseremoonia lõpeb orienteeruvalt kell 8.05. Alustame üheskoos Eesti riigi sünnipäeva!

JUHTKIRI

Parema tuleviku nimel tasub olla väarikas

Külli Tammur
Vallavolikogu esimees

» Üsna pea on meie vabariigi sünnipäev, mis on minu jaoks aasta tähtsaim päev. Olen Eesti ja oma valla patrioot. Olles omajagu maailma näinud, töötades pikalt valdkonnas, mille keskmes oli Euroopa Liidu riikide omavaheline võrdlus – kes on tublim, kes on parem – tean, et Eestis on objektiviivsete näitajate poolest väga hea elada, aga eelkõige tunnen seda oma südames – see on kodu, siin elavad minu inimesed.

Usun siiralt, et Eesti inimesed on oma loomult head, külalislahked ja abivalmid. Vahel varjutavad neid omadusi aga õelus, kurjus ja kadedus. Tahaks kohe midagi halvasti öelda ja kiruda. Konstrukttiivne kriitika on alati teretulnud, edasiviiv ja aitab paremaks saada, aga pimedas vihas õhtuti internetis tigate kommentaaride kribamine ei ole konstruktivne – see on hävitav, nii

“Empaatiat ei ole võimalik õppida, aga viisakust ja lugupidamist küll. Ka nende vastu, kellega alati sama meelt ei olda.”

kirjutajale, adressaadile ning kahjuks ka nakkav. Empaatiat ei ole vististi võimalik õppida, aga viisakust ja lugupidamist küll. Ka nende vastu, kellega alati sama meelt ei olda. Oma eriarvamust on võimalik väljendada teist poolt solvamata. Tegelikult ma usun, et meid kõiki, ka neid, kelle rahulolematust väljendub kurjusena, ühendab tegelikult üks ja seesama soov – luua Eesti, kus meil kõigil on hea elada.

President Kaljulaid ütles: „Sõna on vaba”, aga vabadusega kaasneb alati vastutus. Meie otustada on, milleks me seda vaba sõna kasutame – argumenteeritud mõttevahetuseks või üksteise

suunas mädamunade loopimiseks? Kaasarääkimiseks või mahategemiseks? Eesti on liiga väike selleks, et me saaksime endale lubada seda, et osa inimestest kaasa ei mõtle, ei räägi, ei tee. See on suurte rahvaste privileeg – meil peavad kõik mõtlema, ütleva ja tegema, kui tahame paremat tulevikku, ja selle juures väarikaks jääma.

Nõudlik rahulolematust ja samas usk, et homme päev on tänasest parem, kui kõvasti tööd teeme – see on eestlaste loomuses, see on võti, mis avab ukse paremasse tulevikku. Laenates mõtet riigivanem Jaan Tõnissonilt: “Riik oleme meie ise. Kui meie riigilt midagi nõuame, siis nõuame kõigepealt iseendilt.” Seega jätkame nõudlikult, aga üksteise vastu head olles. Ja kui hea olla ei taha või ei oska, siis vähemalt ära ole halb. Nagu Toots, kes tervet rehkendust ära teha ei jõudnud, aga tegi vähemasti pool.

Kohe on meie armsa Eesti sünnipäev – päev, mis kuulub meile kõigile ja seob kokku, ühiseks tervikuks, kalliteks kaasteelisteks kõik, kelle hinge see päev puudutab. Kandku see ühtekuuluvuse tunne meid kevade poole talve ja lume puudumisest hoolimata.

Laulasmaa Kooli juurdeehitus kerkib jõudsalt

Mihkel Jürisson,
nõunik ehitusprojektide alal

» Möödunud aasta lõpul kinnitas vallavalitsus Laulasmaa Kooli juurdeehituse hankel edukaimaks pakkujaks Eventus Ehitus OÜ. Jõulude eel allkirjastatud töövõtuleping ehitajaga on hakanud realiseeruma ka kohapeal – Laulasmaa koolimaja kõrval ehitusplatsil.

Jaauarist algasid koolimaja juurdeehituse ja spordihoone ehituseks vajalikud eel- ja pinnasetööd. Koolihoone laiendusega on jõutud juba nii kaugele, et vundamendimüürid on kerkinud tulevase põranda tasapinda. Sama hooga tehakse maa alla jäävate

kommunikatsioonide rajamise töid. Platsilt on ära veetud ligemale 1000 m³ vundamendiaugust kooritud pinnast ja seda tööd on ees ootamas veelgi, sest ka spordihoone alune tuleb koorida.

Osaliselt käimas ja osaliselt ees ootamas on koolihoone laienduse tagasitõõritud ning muud põranda alla jäävad tööd, koolivaheajal vormistatakse kogu hoonetekompleksi uue elektriühenduse ümberlülitus. Ehitus edeneb heas tempos – on ju peatõõritaja näol kogunud kooliehitajaga, kelle referentside hulgas on sama maantee veerde jäävad Väana-Jõesuu ja Muraste koolimajad.

Tööde üleandmise lepingujärgne tähtaeg on 2021. aasta jaauarist.

Volikogu hääletas planeeringute ja maaomandi üle

Lääne-Harju vallavolikogu esimene koosseis kogunes oma 30. ja tänavusele esimesele istungile 28. jaauaril vallamajas Paldiskis.

Revisjonikomisjoni töö kokkuvõte

2019. aastal vallavalitsuse tööd kontrollinud volikogu revisjonikomisjoni tähelepanu all oli sõidukite, sõidukompensatsioonide ja kütusekaartide kasutamine ning sotsiaaltoetuste maksimine 2018. aastal. Revisjon tegi ettepanekuid eluruumide kasutusse andmise ja vallavara kasutamise korra kohta ning kontrollis MTÜ-dele eraldatud projekti- ja tegevustoetuste otstarbekust. Samuti vaadati üle huvihariduse rahastamine ning valla ajalehe ja meediatöö korraldamine. Revisjonikomisjoni aktide ja

protokollidega ning 2020. aasta tööplaaniaga saab tutvuda valla kodulehel.

Paldiski Põhikool ja Paldiski Ühisgümnaasium liideti üheks õppeasutuseks

2013. aastal lahutati Paldiski Gümnaasiumist ja Paldiski Vene Gümnaasiumist gümnaasiumiosad ning asutati Paldiski Ühisgümnaasium, mis tegutseb Rae tn 56 koolimajas koos Paldiski Põhikooliga ühtse juhtimise all. Alates järgmisest õppeaastast liidetakse Paldiski Põhikool ja Paldiski Ühisgümnaasium üheks õppeasutuseks nimega Paldiski Ühisgümnaasium. Mõlema kooli hoolekogud ja õpilasesindused on kiitnud koolide liitmise plaani heaks.

Ämari kergliiklustee

2017. aastal rajas Maanteeamet Ämari tee (kõrvalmaantee nr 11178) äärde 2,2 kilomeetri pikkuse kergliiklustee Haapsalu maantee ristist Ämari alevikuni. Endine Vasalemma vallavalitsus kohustus kergliiklustee jaoks moodustama ja eraomanikelt omandama vajalikud katastriüksused. Neist viimasena omandatakse volikogu otsusega Veskipõllu kinnistu ja gamisel tekkinud katastriüksus Ämari tee L1 (katastritunnus 43101:001:0654, 100% transpordimaa) pindalaga 1975 m² maksumusega 1975 eurot.

Kibru tee kinnitati avalikuks teeks

Paldise valla üldplaneeringu kohaselt on Vintse ja Vihterpalu

külas asuv Kibru tee (teeregistri nr 5620144) kohalik üldkasutatav tee. Kuni eratee omanik ei ole oma teel liiklust piiranud, on tegemist avalikuks kasutuseks mõeldud erateega, kus kehtivad avalikult kasutatavate teede nõuded, kuid vastutus tee korrashoiu eest on eratee omanikul.

Kibru tee avalikuks kasutamiseks määramise algatus tuli maaomanike ja piirkonnas elavate teekasutajate poolt. Eratee määramiseks avalikult kasutatavaks teeks on vajalik teomaniku nõusolek.

Volikogu otsusega määratakse avalikult kasutatavateks 18 teemaal asetsevat eraomandis teelõiku, mille omanikega sõlmiti notariaalne leping. Samuti määratakse avalikult kasutatavaks ja valla poolt hooldatavaks Riigimetsa Majandamise Keskusele kuuluv ühekilomeetrine teelõik. Kibru tee kasutamisega võtab Lääne-Harju vald üle teomaniku õigused, kohustused ja tagab tee korrashoiu.

“Avalikult kasutatavateks määratakse 18 teemaal asetsevat eraomandis teelõiku, samuti määratakse avalikult kasutatavaks ja valla poolt hooldatavaks RMK-le kuuluv ühekilomeetrine teelõik.”

Leevikese kinnistul Meremõisa külas algatati detailplaneering

Planeeritav Leevikese kinnistu (katastritunnus 29501:007:1647) asub vastavalt Keila valla üldplaneeringule looduslikul alal, millel asuv mets kuulub Harju maakonna rohevõrgustiku tuumala T9 koosseisu. Elamuehituse kavandamine on seal võimalik vaid kehtivat üldplaneeringut muutva detailplaneeringu kaudu. Planeeringu eesmärk on määrata ehitusõigus ja vajalikud keskkonnavalitsuse kitsendused ning lahendada liikluskorraldus ja tehnovõrgud.

Algatati kohaliku omavalitsuse eriplaneering

Endise Nõukogude sõjaväe tuumaobjekti alal Paldiskis asub riigile kuuluv radioaktiivsete jäätmete vaheladustuspaik.

Keskkonna- ja kiirgusohutuse tagamiseks tuleb hiljemalt aastaks 2040 Eestisse rajada lõppladustuspaik, kuhu saaks ohutult ladustada Paldiski objekti reaktorisektsioonide lammutamisel tekkinud ja muud radioaktiivsed jäätmed. Kuna praegusesse vaheladustuspaika Paldiskis ei ole võimalik sellises mahus ja sellise aktiivsusega jäätmeid ladustada, tuleb rajada vastav lõppladustuspaik.

Volikogu otsustas vastavalt Keskkonnaministeeriumi esitatud taotlusele algatada radioaktiivsete jäätmete lõppladustuspaiga asukoha leidmiseks ja kavandamiseks ning keskkonnamõju strateegiliseks hindamiseks kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu.

Lõppladustuspaiga rajamise eesmärk on vähendada radioaktiivsete jäätmete ja nende käitlemisega seotud ohtusid, et ära hoida pinnase, põhja- ja pinna-vee reostus ning tagada ohutus keskkonnale ja inimeste tervisele.

Vallarahvale vabariigi sünnipäevaks!

Padise kloostri avatud väravad

pühapäeval, 23. veebruaril kl 16:00-18:30

Ainulaadne võimalus uudistada äsja uuendskuuri läbinud Padise kloostrit

Hell 18.00 kloostri kirikus Angelus-palve

Elagu Eestil!

ROHELINE VALD

Koplimadise talus toimunud rohevalla tiimi ajurünnakul valiti välja olulised teemad, mis Targa Valiku Praktikumis arutlusele tulevad.

“Esimesele seminarile on oodatud huvilised, kes soovivad kodus majapidamises energiat säästa,” ütles seminari koordineeriv Kairi-Niinepuu Mark.

FOTOD: MARIE SUHAROV

Targa Valiku Praktikum – kogukonna ja omavalitsuse ühisprojekt

Kairi Niinepuu-Mark
Rohevalla töögrupi liige

» Eesti elanikkonna keskkonnateadlikkuse uuringu (2018) põhijäreldusena leiti, et elanike keskkonnateadlikkus on võrreldes 2016. aastaga pisut suurenenud, millest annab tunnistust huvi kasv Eesti keskkonnaseisundi suhtes ning keskkonnasäästlike käitumisviiside levimine (nt prügi sorteerimise osas). Samas näitavad uuringu tulemused kohatisi puudujääke keskkonnanalises süsteemses mõtlemises ning oskustes siduda teoreetilisi teadmisi igapäevaeluga.

Uuringus tõdeti, et “jättes kõrvalde jätmeäitluse, mille osas on elanikkonna käitumine üsna keskkonnasõbralik, võib öelda, et muudes aspektides pole keskkonnasäästlik eluviis veel harjumuseks saanud. Samas toetab muutusi see, et elanikud ise peavad keskkonnasäästlikku eluviisi oluliseks ning adivad ka keskkonnaprobleemide tõsidust

ning senisel kursil jätkamine võib viia ökoloogilise katastroofini.”

Lääne-Harju valla arengukavas 2018–2030 on tähtsustatud innovatiivsete, säästlike ning loodussõbralike lahenduste kasutuselevõttu.

2020. aastal alustab Lääne-Harju valla elanikkonnale suu-

“*Suurenenud on elanike keskkonnateadlikkus, kasvanud huvi Eesti keskkonnaseisundi suhtes ja levima hakanud keskkonnasäästlikud käitumisviisid.*”

natud teavitusprogramm Targa Valiku Praktikum, mis toob teabe jätkusuutlikest valikutest koju kätte. Kahe aasta jooksul toimub kaheksa praktilise suunitlusega seminari või töötuba säästlike energialahenduste, igapäevaste loodushoiu, jäätmemajanduse, ettevõtlikele suunatud rohelise kontori ja sinise majanduse praktikumi teemadel.

Avaseminar toimub 19. märtsil Laulasmaa Koolis ning keskendub säästlikele energialahendustele, otsides vastuseid praktilist laadi küsimustele. Kuidas suurendada energiatõhusust kodus majapidamises? Millised energialahendused võimaldavad olulist energiasäästu võimalikult lühikese tasuvusperioodiga? Millised taastuvenergia lahendused sobivad energia säästaks kodus majapidamises? Millised korteriühistutele? Mis on taastuvenergia lahenduste peamised erinevused ja argumentid? Milliseid taastuvenergia toetusi on selle aasta

lõpuni veel võimalik taotleda? Milline on Lääne-Harju valla tänane energiabilanss? Seminaril astub üles Mihkel Annus, Eesti Taastuvenergia Koja esimees. Oodatud on valla elanikud, keda huvitab energiasäästu saavutamine oma majapidamises ja soovivad olla kursis uusimate võimalustega. Seminaril kummutatakse müüt, nagu oleks taastuvenergia lahendused kättesaadavad vaid suurele rahakotile.

Täpsem info seminari ja registreerimise kohta avaldatakse märtsi algul veebilehel rohevald.ee/tarkvalik/

Projekti viib läbi Lohusalu Poolsaare Loodusselts MTÜ koostöös Lääne-Harju Vallavalitsuse ja MTÜ-ga Meie Paldiski. Targa Valiku Praktikum seminarisarjale on pannud öla alla Leader-meede.

Lääne-Harju valla poeringide bussigraafikud

alates 07.02.2020

NELJAPÄEVITI

09:10 Laulasmaa bussipeatus – Keila-Joa – Keila
11:00 Keila – Keila-Joa – Laulasmaa
12:10 Laoküla – Madise – Põllküla – Keila
14:00 Keila – Põllküla – Madise – Laoküla
13:10 Lohusalu – Kloogaranna – Keila
15:15 Keila – Kloogaranna – Lohusalu

REEDETI

09:15 Männiku – Ohtu – Lehola – Keila
11:15 Keila – Lehola – Ohtu – Keila
13:45 Madise – Kasepere
14:30 Kasepere – Madise
14:05 Kobruküla – Audevälja – Kasepere
15:00 Kasepere – Audevälja – Kobruküla
16:30 Maissoo – Keibu – Ristna – Harju-Risti
17:00 Harju-Risti – Ristna – Keibu – Maissoo

KUU VIIENDA KUUPÄEVA JÄRGSSEL REEDEL JA SELLELE ÜLEJÄRGNEVA NÄDALA REEDEL

10:50 Klooga – Keila
13:00 Keila – Klooga

KUU TEISE NÄDALA REEDEL

10:10 Audevälja – Kobruküla – Padise – Madise – Paldiski
Tagasisõidu kellaaeg kokkuleppel

Paldiski naisteklubi naised asusid oma eesti keelt värskendama

Keeleõpetaja ja metoodik Riina Kangro, kes on varasemalt läbi viinud keelekohvikut, õpetab Paldiskis soovijatele igapäevase suhtluse võtmes eesti keelt. Vene keele kursused toimuvad esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 13.00- 15.00.

Katkenud haridusteed saab jätkata õhtukoolis

Paldiski Ühisgümnaasiumi
õhtukooli 10. klass

» Paldiski Ühisgümnaasiumis toimub ka õhtuti õppetöö. Kolmel õhtul nädalas kogunevad koolimajaja õhtukooli õpilased ja õpetajad. Klassiruumis õpivad koos eri vanuses inimesed sooviga jätkata katkenud haridusteed. Igaühel on oma lugu, kuidas Paldiski õhtukooli jõuti.

Siin on noori, kes on varakult alustanud töö- või pereeluga ja õppimine on jäänud tagaplaanile, kuid nüüd on leidnud endas

motivatsiooni õpinguid jätkata. Õhtukoolis on ka neid, kellel on viimases koolipingis istumises möödunud palju aastaid, aga nüüd on soovitud töökohale kandideerimisel saanud takistuseks lõpetamata haridustee.

Õpilastel, kellel on seni puudu jäänud julgusest asuda uuesti õppima, ei maksa peljata. Paldiski õhtukooli mõistvate ja toetavate õpetajate abiga saab raskustest üle, tähtis on soov õppida. Õhtukool pakub võimalust töötada ja õppida paralleelselt. Paljusid õppeaineid on võimalik

lähida ka e-õppena endale sobival ajal.

Paldiski Ühisgümnaasium pakub võimalust jätkata õpinguid nii põhi- kui keskkooli omandamiseks. Õhtukoolis tähtsustatakse gümnaasiumiharidusest.

Tunnid algavad teisipäeviti, kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 17.00.

Kontakt: kool@paldgym.edu.ee või tel 674 1389.

Tule Paldiski Ühisgümnaasiumi õhtukooli! Alusta kohe!

24.02.2020 päiksetõusul Klooga lipuväljakul

Eesti Vabariik

102

Eesti lipu heiskamine

By GoodNews

Lipp heisatakse hünni saatel kell 7.33

Võtke kaasa lipud ja tulge pere ning sõpradega sünnipäevalapsele hünni laulma!

Sünnipäevale iseloomulikult peetakse kõnet, lauldakse laule. Kõige selle kõrval, pakutakse sooja jooki ja kiluleiba, seega võta kaasa oma kruus

Õpi ennast ise aitama!

Terri Prabhudeep Mang, MTÜ Valguspere
Margit Kurm, MTÜ Hingevärava Heli Ühing

» Kas õhtuti ei tule und? Oled kogu aeg väsinud? Tööl või koolis tunded, et keskenduda on raske ja mälu on kehvaks jäänud? Iga-päevaelu segavad rahutus ja kergesti ärritumine? Perele ja sõpradele ei jätku aega? Pole tegutsemistahet ega motivatsiooni? Kui arst pole sul ühtegi haigust avastanud, siis küllap on põhjuseks stress. Sinu stressitaluvuse lävi on ilmselgelt ületatud. Ennast on võimalik ise aidata!

Kuna ilma pingeta pole võimalik elada, on parem olla valmis stressiga ise toime tulema. Tuleb leppida asjaoluga, et me elamegi stressirohkel ajastul.

Sellest tõdemusest ja soovist panustada sündiski jätk koostööprojektile „Elujõuline kogukond“, mida kaasrahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi LEADER meetmest. Projekti osapoolteks on MTÜ Hingevärava Heli Ühing, MTÜ Väevoog Audevälja külast ja MTÜ Valguspere Hatu Mõisast.

Projekt „Elujõuline kogukond“ on suunatud stressi maandamise ja ennetamise praktiliste tehnikate õppimisele ja treenimisele.

Kahe aasta jooksul viiakse läbi õpitubasid ning tüdrukute, naiste ja meeste laagreid, kus saad selgust oma stressitasemest ja käitumismustritest ning katsetada, millised tehnikad just sulle kõige paremini sobivad. Olgu see siis teadlik hingamine, liikumine, kujutav kunst või heli-vibratsioon. Kõik need tehnikad mõjutavad sinu juhtimiskeskust – närvi- ja näärmesüsteemi – nii kiire ja tõhusa reageerimise võimekust kui ka lõdvestumist. Osalejatest ja juhendajatest saab sinu toetusring, kust saab vajadusel abi ka edaspidi. Kindlasti oled oodatud osalema, kui oled kuldses eas, sest kõike saab kaasa teha ka toolil istudes.

Juba 14. märtsil toimub esimene õpituba „Loomulik teekond rahu ja lõdvestumiseni“. Loomulik hingamine on sinu parim abiline stressiga toimetuleku teel. Õpitoas õpid õigesti hingama ja saad katsetada laia valikut hingamispraktikaid ja lihtsaid meditatsioone. Neis kasutatakse rütmi ja hingamise sügavust, et parandada tervist, suurendada elujõudu, avardada emotsioonide ulatust ja loovust, kontrollida meeleolusid ning arendada keskendumisvõimet.

7. juunil kohtud liikumise õpitoas Portugali tunnustatud tant-suõpetaja Kwenda Limaga, kes on spetsialiseerunud terapeutilisele tantsule. Läbi liikumise avastad oma keha lõdvestunud jõu, väärikuse ja efektiivsuse. Füüsilise lõdvestuse kunst on vajalik samm rahulikuma enese suunas. Õppides füüsilisest kehast pinget vabastama, saad automaatselt kogeda meelerahu. Kui lihased taasaavutavad toonuse ja selg paindlikkuse, saab su meel tagasi helguse ja selguse.

Järgnevad õpitoad:

15.–16. juunil noortelaager 12- kuni 16-aastastele tüdrukutele;
20.–23. juulil naistelaager;
11.–13. septembril meestelaager „Mehelt mehele“;
6. detsembril loovusevää õpituba;
2021. aasta veebruaris helide mõju stressi maandamisel.

Sündmuste võõrustajaks on helge ja hubane Hatu mõis, mis on kujunenud kogukonnahariduse ja tervisliku eluviisi keskuks. Mõis korraldab juba teist korda 9.–12. juulil Eesti Kundalini Jooga Festivali. Toimunud on salongiõhtute seeria „Kohalikud inspireerivad“ ja muusikakohvikud armastatud artistidega (Mari Kalkun, Hedvig Hanson, Robert ja Anti Jürjendal jpt).

Oled oodatud uudistama MTÜ Valguspere kodulehte www.valguspere.ee, kus kõik need sündmused jooksvalt kajastuse saavad. Lääne-Harju Koostöökoogu piirkonna inimestele on osavõtt tänu projekti toetusele eriti soodsa hinnaga. Õpitoad ja laagrid loovad võimaluse kogukonnaliikmete kokkusaamiseks, ühisteks aruteludeks ja põlvkondade vaheliseks suhtluseks.

Kasuta väärt võimalust luua seosmist rahulolu ja tasakaalu!

Kloostri vallamaja ligi sajand tagasi.
Foto: Eesti Põllumajandusmuuseum (EPM FP 622:255)

Pakri vallamaja 1930. aastatel.
Foto: Eesti Rahva Muuseum (ERM Fk 2663_2)

Orkestrandid Keila vallamaja juures valimiste päeval.
Foto: Harjumaa Muuseum (HMK F 4728)

Keila vallamaja Keilas (Haapsalu mnt) 1920. aastatel.
Foto: Harjumaa Muuseum (HMK F 4291)

1894. aastal ehitatud Kloostri (Padise) vallamaja, kus omavalitsus tegutses 1994. aastani on müügis ja ootab uusi omanikke.

Sajanditagused vallamajad kui mineviku mälestusmärgid

» Läänud aegu dokumenteerivad fotod õhutavad vana aja kohta rohkem teada saada. Selles lehenumbri tõmbame paralleele olnu ja tänase vahel vanade vallamajade piltide kaudu.

Täna töötab Lääne-Harju vallamajas Paldiskis ja piirkondlikes kontorites 84 inimest. Sadakond aastat tagasi oli valdasid ja vallamajasid küll tänasest mõnevõrra rohkem, kuid ametnikke kordades vähem.

Kuni 1866. aastani olid vallamajad Eestis peamiselt kohtupidamise kohaks ja mõisniku järelevalve all. 1866. aastast, mil võeti vastu Balti kubermangude vallakogukonnaseadus hakkasid vallad tegutsema iseseisvalt ja juurde tekkis mitmeid ametikohti.

Kuni I maailmasõjani oli enamikus valdades ametnikena palgal ainult vallakirjutaja ja vallakasakas, siis Eesti

“
Kuni 1866. aastani olid vallamajad Eestis peamiselt kohtupidamise kohaks ja mõisniku järelevalve all.

Vabariigi ajal kasvas ametnike hulk märgatavalt. Töökoormuse lisandudes võeti palgale abisekretärid, abilised said ka vallavanemad. Peale nende asusid vallamajades tööle kantsleiametnikud ja konstaablid. 1920. aastatel asutati pea kõikidesse vallamajadesse postiagentuurid ning avalikud telefoni kõnepunktid. Lisaks posti- ja telefoniagentuurile avati 1920. aastatel paljudes vallamajades avalikud raamatukogud. Enamikul juhtudel polnud need küll midagi muud kui lihtsalt ooteruumis asuvad raamatukapid, kust vallasekretär paaril päeval nädalas raamatuid laenutas. Ka postiagentuuri pidamine oli enamasti vallasekretäri õlgadel,

mille eest sai ta vastavat lisatasu. 1926. aastal võttis riigikogu vastu perekonnaseisuseaduse, millega perekonnaseisutoiminguteks valdades asutati vastav ametikoht. 1930. aastal jätkati vallamajade ümberehitamisega, et kaasajastada hooned vastavalt ametkonna suurusele ja vajadusele

Pärast 1939. aasta haldusreformi oli tänase Lääne-Harju valla territooriumil kolm vallamaja: Väike-Pakri saarel, Vihterpalus ja Padisel. Keila linnas asus Keila vallamaja.

Allikas: 19. ja 20. sajandil ehitatud vallamajadest on ülevaate avaldanud Eesti Vabaõhumuuseumi teadur Hanno Talving 2012. a.

FOTO: KRISTI SIITS

Pärimus- ja tantsuõpetaja viib rahvuse ja juurteni

Marje Suharov
ajaleht@laaneharju.ee

» EV100 sünnimusi lõpetaval tantsuõhtul „Eesti tantsib“ Kloogal andis üritusele hoogu naisrahvatantsurühm Lepalind Vasalemmast. Lepalinnukesi, nagu rahvas tantsijaid hellitavalt kutsub, juhendab alati naerata kergetäpset tantsuõpetaja Mari Tomp.

Tantsusussides Lepalinnud

Möödunud tantsupeoastal andsid kümned tuhanded tantsijad rahvale meeliülendava etenduse. Palju oli neid rühmi, kes suurele püüele ei pääsenud. Mari arvab, et ainult tantsupeoks end vormi ajada on vale suund, tuleb ka vahepealsetel aastatel trenni teha.

Vasalemmas harjutavatest ja tantsulusti täis naistest rääkides lõovad Mari silmad särama: „Tore, et ikka viitsitakse maakohas trenni teha! See on nii vahva, kui tullakse kohale igast kandist, jalgrattaga või käimisepid kaenlas.“ Rahvatantsurühm on koos käinud pea 30 aastat ja mõned naised lausa esimesest päevast alates. Sellest aastast harjutatakse Vasalemma kooli võimlas. Lepalinnus tantsib tosin naist mitmest rahvusest juurtega - rootsi, vene, tatari, läti ja teisigi. Seetõttu on Lepalinnu repertuaaris ka teiste rahvaste tantse, mis annab sellele rühmale oma näo. Tantsijaid on nii vanaema, ema kui ka lapselapse vanuses. „Kui oled terve elu aeg tantsinud, siis hüppad ka kuue-seitsmekümneselt samamoodi,“ rõõmustab Mari ja meenutab Vasalemma simmaneid, kus igas vanuses koos tantsiti. „Meil oleks paljud probleemid olemata, kui põlvkonnad tegutsesid koos,“ usub ta.

„Olen Lepalinnuga koos kümnes hooaeg ja iial ei hakka nendega igav!“ ootab rühmajuhendaja tantsuenergiaga nakatunud teisipäevi.

Aeg möödub tantsusammul

Mari on terve elu tantsuga tegeleenud - tantsinud ise ja õpetanud kümneid tantsurühmi. „Mäletan end väiksena jälgimas saalinurgast ema, kes rahvatantsu tantsis,“ ning jätkab mälestusega.

„Üks ägedamaid tantsurühmi, kus olen tantsinud, oli Tarbatu tantsuansambel kaheksakümne aastal EPA-s õppimise ajal. Kristjan Toropi käe all sain rahvatantsule korraliku põhja alla,“ selgitab Mari tantsupisikuga nakatumist. Arvestades tolleaegset elu-olu, kus kaubanduses valitses märksõna defitsiit, tantsiti tihti paljajalu, sest vastavaid susse lihtsalt ei olnud saada. Mari sõnul ei ole kirega tantsides tähtis, mis tantsu tantsid või mis seljas-jalas.

Kümme komplekti rahvarõivaid Esimene rahvariiteta seotud mälestus on Maril lasteaiast, kui lastele pandi selga rahvaste tolluse pool viieteistkümmene tollaegse liiduvabariigi rahvariided. „Mina olin see, kes sai selga eesti rahvariided. Olin hingepõhjani solvunud, sest mulle tundusid need kõige igavamad,“ mäletab Mari ja naerab, kui vana foto välja võtab. „Nüüd kannan ma alati rahvariideid, sest ma meeltult armastan neid,“ ütleb ta. EPA-s õppides rippus rahvatant-

Mari juhendada on särav rahvatantsurühm Lepalind, kes tähistab sügisel kolmekümneendat juubelit.

Vene tants 1986. aastal.

sijal ühiselamu toas kümme paari rahvarõivaid. Siis ja ka hiljem on ta need ise õmmelnud: „Tantsija teeb ikka rahvariideid ise, see ei olegi nii keeruline.“

Rahvariitete soovijad on valiku ees, millise kihelkonna rõivaid endale soetada. Mari arvab, et tänapäeval on oma juuri keeruline leida, sest need on tihti katkenud. Üks esivanema liin tuleb ühest ja teine teisest Eestimaa otsast. Rahvariided peab valima igaüks oma südame järgi. Mari tunneb end kõige paremini Saarema rahvariites, aga ka Harjumaa omad on talle armsad.

Lepalinnu naisrühmal on varasematest aegadest Nissi rahvariided, Vasalemma valla toel tehiti lisaks uhked pottmütsid. Mari räägib, et nüüd on soov õmmelda juurde veel siitsjakid vanade

fotode järgi, mis naised oma vanaemade albumitest on leidnud.

Liikumine muusika rütmis

Mari, kellel on ka pärimusõpetaja kutse, on Laagri Koolis eesti tantsu ja rütmikaõpetaja. Ta õpetab nii tüdrukutele kui poistele tantsulist liikumist. „Me teeme tundides kõike - rahvatantsu, joogat ja jõuharjutusi, igasugust liikumist, kus muusika sees.“ Tema arvates pole olemas last, kes ei sooviks tantsida. „Räägin ikka oma õpilastele, et nii palju pead rahvatantsu oskama, et välismaale õppima minnes oskad eestlasi tutvustada,“ jagab Mari kogemusi enda elust.

Rahvatantsuga mööda ilma

Mari on perekonna tõttu elanud pikalt väljaspool Eestit. Ka seal

ei suutnud ta ainult kodus toimetada, vaid soovis ikka tantsida. „Tegin Brüsselis Eesti saatkonna palvel ühe etteaste ja nii see tantsimine seal lahti läks,“ selgitab ta. Euroopas õpib ja töötab palju andekaid Eesti noori. Kui neil sünnivad seal lapsed, siis hakkavad nad mõtlema oma rahvuse ja juurte peale. „Alguses oli Brüsselis keeruline treeniruumide leidmisega, kuid kõik sujus ja nii juhendasin seal tantsurühmi üheksa aastat,“ räägib Mari. Rahvustunnet tähtsaks pidades on ta tänuvõtte kogemuse üle, mille sai 2009. aastal, kui avanes võimalus lavastada igati kordaläinud ESTO rahvapidu Münsteris Saksamaal.

Eestimaale tagasi tulles tegi Mari pärimuslaagreid nendele eesti lastele, kes välismaal elavad. Õpiti rahvatantsu ja küpselt leiba. Igal aastal meisterdasid lapsed ühe Eesti rahvapilli - roopilli, vilepilli, savipilli, kilgipilli. „Alati võtsin ka kohalikke lapsi rühma, et väljast tulnud näeksid, et see ongi normaalne, kui tantsitakse ja lauldakse.“ Mari selgitab, et Belgias näiteks ei ole kooli õppekavas laulmist, mis meie lastele on enesestmõistetav.

Tänuõnad vaaremadele

Belgia koolis palusid Mari tütre klassikaaslaste emad lavastada koolis kevadpeoks tants. Tantsuõpetaja palve peale otsida vanu etnilisi rahvalaule või muusikat olid kohalikud imestunud, sest millestki sellisest ei olnud nad kuulnud. „Sain aru, kui rikkad me siin Eestis oleme. Meil on maailma üks suuremaid süstematiseeritud rahvaluule ja pärimusliku materjali kogusid,“ on Mari uhke. Ta on rahul, et soovi korral õmmelda uusi rahvariideid või koostada peokava, saab ERM-ist või Kirjandusmuuseumist põhjalult hulgal vajalikke teadmisi.

“Eestlastel on maailma üks suuremaid süstematiseeritud rahvaluule ja pärimusliku materjali kogusid,“ on Mari uhke.

Mari on lastelt küsinud, et kui meil on sadu ringmänge, siis miks mängitakse tihti peale „Me lähme rukist lõikama“ või „Kes aias?“. „Lapsed ei ole sellele mõelnud, et pärimustantsud ja -laulud on üles kirjutatud,“ mõtleb Mari tänutundega vaaremade pärandile.

Lummav vaikus Hatus

Hatu külas, teisel pool Vihterpalu jõge on Mari perekonnala maakodu. Kohalikud kutsuvad seda Suursoo serval asuvat küla Sootuks. Mari algatusel on külarahvas saanud valda kirja, milles soovivad ajaloolist külanime taastada. Kaugel külas on pere hoole all Šoti mägiseid ja tuhanded mesilinnud. Perenaist ootavad aias sada peagi tähtsavaid roosi.

„Tunnen, et see koht ootas mind. Sa võid maksta või mitte, aga vaikust sa osta ei saa. Ma ei teadnud varem, et looduses võib nii vaikne olla, et ei ole ühtegi heli. Mu sõbrad ei usu seda,“ mõtleb ta tulevastele päevadele soode ja rabade keskel, kus vaikust võib segada vaid huntide ulgumine, mis teinekord kostab lausa keset päeva.

112

POLITSEI
KIIRABI
PÄÄSTE

Hädaabinumber kõikjal Euroopas!

1. märtsist saab politseid kutsuda vaid numbrilt 112

Krõõt Kaldma,
Häirekeskuse Põhja piirkonna ennetusjuht

» 1. märtsil 2020 suletakse seni kasutusel olnud politsei vana lühinumber 110. Harjumaalt tehti möödunud aastal sellele numbrile hinnanguliselt pooled kogu 20 000 hädaabikõnest.

Alates möödunud aasta suvest informeerib automaatteavitus helistajaid kõne suunamisest hädaabinumbrile 112. 1. märtsist 2020 kõnesid ei suunata ja automaatteavitus informeerib helistajat, et valida tuleks 112. Politsei vana lühinumbri sulgemine lõpetab riikliku projekti ühtse hädaabiteenuse loomiseks ja selle tulemusel jääb Eestis kasutusele üks hädaabinumber 112 nii politsei, pääste kui ka kiirabi kutsumiseks.

Politseid saab numbrilt 112 kutsuda juba aastast 2015 ja enamik abivajajatest on selle muudatuse juba omaks võtnud. Häirekeskus vastab aastas miljonile hädaabikõnele, millest politsei abi vajatakse umbes 30% juhtudest. Viie aastaga on politsei vana lühinumbri valijate hulk järjekindlalt langenud, olles alguses hinnanguliselt 30% kõigist helistajatest ja tänaseks 2%. Kuigi protsentuaalselt on see Häirekeskusele tehtavast miljonist kõnest väike hulk, on see hinnanguliselt siiski 10-20 000 kõnet.

Häirekeskus jälgib alates 1.03.2020 -01.03. 2021, kas vale numbri valinud siiski pöörduvad numbrile 112. Peame olema kindlad, et keegi ei jää abita.

Paneme kõigile südamele üle vaadata erinevad teavitusmaterjalid majutusasutustes ja avalikes infokanalites, kus peab olema kirjas kaasajastatud hädaabinumber 112!

Lääne-Harju Kultuurikeskuse teated

HEA RAHVATANTSUHUUVILINE!

Tants teeb iga naise rõõmsaks ja annab uut energiat nii kehale kui vaimule. **Lääne-Harju Kultuurikeskuse Naisrahvatantsurühm Padise ootab oma ridadesse uusi tantsijaid.**

Tantsuproovid toimuvad teisipäeviti algusega kell 18.00 Padise Rahvamaja saalis. **Juhendajaks Urmas Laigna.**

Helista julgelt ja uuri lisa tel. 518 5242 (Anneli).

Uuest aastast ootab **Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise Puhkpilliorkester enda ridadesse uusi pillimängijaid**, nii lapsi kui ka täiskasvanuid!

Orkestriproovid toimuvad esmaspäeviti algusega kell 19.00 Padise Rahvamaja saalis. **Juhendajaks Triin Viljus-Schippers**, tel. 5564 2818

Pakume ka individuaalset pilliõpet.

Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise Rahvamaja Lastekoor ootab endaga ühinema kõiki laululembelisi noori vanuses 9-15 eluaastat.

Kooriproovid toimuvad reedeti kl 15.00-16.15 Padise Rahvamaja saalis.

Juhendajaks Marge Matson, tel. 5342 1980

reklaamtekst

Harjumaale „istutati“ esimesed 25 000 chaga tüüblit

Harjumaal on metsade väärindamises alguse saanud uus ajajärk. Musta pässiku ehk chaga kasvandused võimaldavad metsaomanikul kasemetsast ilma seda maha raiumata tulu teenida. Harjumaal metsadesse on „istutatud“ 25 000 chaga tüüblit, millest esimese saagikorje saab teha viie aasta pärast.

Meditsiiniliste seente istanduste rajamise idee sündis praktilisest vajadusest. Tõrvas asuv pere-ettevõtte Chaga OÜ on Eestis tuntud loodustoodete valmistajana ja müüjana. Nende eliksiiridest on kujunenud tarbijate hulgas hinnatud tervist toetavad toidulisandid, mis aitavad praegusel, viirushaiguste leviku tippajal organismi vastupanuvõimet tõsta.

Nende, kes tunnevad huvi Eesti metsade sellise väärindamise vastu, toimub 29. veebruaril kell 11.00-13.00 Raplamaal Märjamaa vallas Purga külas Põdrapõllu maaiüksuse (50401:001:0846) lõkkeplatsil infopäev. Õppepäeva viib läbi meditsiiniliste seente ekspert Hardi Pöder ning osalemine on metsaomanikele tasuta.

Täpsem toimumise info: chagahealth.eu/chaga-kasvatus/

Hajaasustuse programm aitab parandada elu maal

Teele Kaljurand
nõunik keskkonnaküsimustes

» Hajaasustuse programmi 2020. aasta taotlusvoor avaneb 17. veebruaril 2020. aastal ning taotluste esitamise tähtaeg on 17. aprill 2020.

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele paremad elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike püsimisele maapiirkondades. Programmi raames toetatakse tegevusi, mis tagavad majapidamises joogivee kättesaadavuse, elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimise, aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee ning leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamise (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, kes vastavad järgmistele nõuetele:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine;
 - taotleja elukoht on rahvastikuregistris katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Hajaasustusega piirkonnad on välja toodud valla üldplaneeringus, mille leiab Lääne-Harju valla koduleheküljelt.

Maksimaalne toetus ühe majapidamise kohta on 6 500 eurot. Taotleja ja kaastaotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Täpsem info on leitav Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) koduleheküljelt www.rtk.ee.

Taotlusvormid ning lisad on leitavad RTK või Lääne-Harju valla koduleheküljelt.

Hajaasustuse programmi koordinaator Lääne-Harju vallas: Teele Kaljurand, nõunik keskkonna küsimustes telefon 679 0608, e-post teele.kaljurand@laaneharju.ee

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele paremad elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike püsimisele maapiirkondades.

AS Trev-2 Grupp on esitanud Keskkonnaametile **geoloogilise uuringuloo taotluse** Lääne-Harju vallas Klooga alevikus, Kloogaranna, Kersalu ja Tuulna külades ehitusliiva ammutamiseks mõeldud maardla kavandamiseks. Taotluse alusel on uuringu ruumi pindala ca 216 ha. Uuringuks vajalike puuraukude arv on kuni 110. Keskkonnaamet küsib Lääne-Harju vallalt motiveeritud arvamust, mis sisaldab nõustumist uuringuloo taotlusega või sellest keeldumist. Lääne-Harju vallavalitsus korraldab arvamuse kujundamiseks infokoosoleku ning kutsub sellel osalema kõiki huvilisi. **Koosolek toimub 27.02 algusega kell 16:00 Klooga kultuurimajas** (Aedlinna tee 3, Klooga alevik). Taotluse ja sellega seotud dokumentidega on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla kodulehel www.laaneharju.ee

FOTO: MAKSIM PETRUNIN

JK Vasalemma poisid – Joker Tali Cup U16 võitjad

Eduard Hmeljov, JK Vasalemma treener

» 2. veebruaril võitis Vasalemma Jalgpalliklubi noorteturniiri Joker Tali Cup U16 Raasikul. Turniiril osalesid 2005. aastal sündinud poisid. Meie võistkonna koosseisus olid ka 2007. aastal sündinud Pakri SK poisid. Turniiri parimaks mängijaks tunnistati meie klubi mängija Matvei Borodin, kes sai kingituseks jalgpalli.

Võistkonna koosseis: Matvei Borodin, Marius Sild, Gleb Žukov, Gleb Gerassimov, Damir Akhmednov, Artjom Petrunin, German Muhin, Alex Džumadil, Kristian Schults, Bogdan Žukov, Ruslan Nikolajev, Danila Gushinets, Nikita Varjagin.

Ohtlike jäätmete kogumisringid valla maapiirkondades

» Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel toimuvad 2020. aastal Lääne-Harju valla maapiirkondades ohtlike jäätmete kogumisringid, et valla elanikud saaks tasuta ära anda majapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid (kodu keemia) nagu kasutatud õli, õli sisaldavad jäätmed, kasutatud akud, värvi-, liimi- ja lakijäätmed, lahustid, mürgid ja tõrjeained, elavhõbedat sisaldavad jäätmed, raskmetalle sisaldavad patareid ja väikeakud.

Ohtlike jäätmete kogumisringil ei võeta vastu vanu elektrit- ja elektroonikaseadmeid ega autorehve.

Komplektsed elektri- ja elektroonikaseadmed nagu külmkapid, pesumasinad, arvutid, telefonid, raadiod, televiisorid, tolmuimejad jms saab tasuta üle anda Keila jäätmejaama.

Kogumisringid on mõeldud ainult eraisikutele, ettevõtetele ohtlikke jäätmeid vastu ei võeta. Erafirmad on kohustatud ise üle andma oma ohtlikud jäätmed vastavat luba omavatele jäätme-käitajatele.

Kogumisringide korraldamist toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus projekti nr 15611 „Lääne-Harju valla maapiirkondades ohtlike jäätmete kogumisringide korraldamine 2019–2020“ raames.

Kodukeemia kogumisringid

Keila piirkond 18. aprill		Padise ja Vasalemma piirkond 19. aprill	
Kellaaeg	Peatuspunkt	Kellaaeg	Peatuspunkt
10.00-10.20	Karjaküla, spordiväljak	10.00-10.20	Änglema, endise Puuna kaupluse parkla
10.30-10.50	Keila-Joa, küla keskus	10.35-10.55	Harju-Risti, MEIE kaupluse parkla
11.00-11.20	Laulasmaa, Laulasmaa kooli parkla	11.05-11.25	Pae küla, Pae kaupluse parkla
11.30-11.50	Kloogaranna, Ranna tn parkla	11.40-12.00	Audevälja, Audevälja bussipeatus
12.10-12.30	Klooga, poe juures	12.10-12.30	Padise küla, katlamaja
12.45-13.05	Lehola, vana pood	12.45-13.05	Vasalemma, raudteejaam
13.20-13.50	Ohtu, küla kiigepplats	13.10-13.30	Vasalemma kool (Lemmaru ja Veskiküla elanikud)
		13.50-14.10	Rummu, Sireli 14 ees
		14.20-14.40	Ämari, garaažide juures
		14.50-15.10	Madise küla, endine töökoda

Eraldi kogumisringid toimuvad ka asbesti sisaldavate ehitusmaterjalide, sh eterniidi kogumiseks. Asbesti sisaldavate jäätmete äraandmiseks tuleb eelnevalt registreeruda, sest ühelt isikult võetakse korraga vastu kuni 2 m³ jäätmeid. Registreerumiseks tuleb saata eterniidi üleandja nimi ja elukoht koos üleantava koguse ja sobiva peatuspunkti nimega hiljemalt 13. aprilliks valla nõunikule keskkonnaküsimustes aadressil teele.kaljurand@laaneharju.ee või helistada telefonil 679 0608. Kuna autode kandevoime on piiratud, saavad asbestijäätmeid üle anda vaid registreerunud isikud, kellele on eelnevalt saadetud kinnituskiri.

Eterniidi kogumisring

Keila piirkond 25. aprill	Padise ja Vasalemma piirkond 26. aprill
Marsruut: Karjaküla – Keila-Joa – Laulasmaa – Kloogaranna – Klooga – Lehola – Ohtu	Marsruut Padise piirkonnas: Änglema – Harju-Risti – Pae – Audevälja – Padise – Madise Marsruut Vasalemma piirkonnas: Vasalemma kauplus – Vasalemma kool – Rummu – Ämari

NB! Asbestiringi täpne marsruut ja ajakava selgub registreerimise lõppedes ning saadetakse registreerujatele e-kirjaga.

LÄÄNE-HARJU VALLAVALITSUSE TEATED

» Lääne-Harju Vallavalitsuse 21.01.2020 korraldusega nr. 56 lõpetati Lääne-Harju vallas Lohusalu külas Lohusalu tee 110 asuva Tiina kinnistu (katastritunnus 29501:001:0110) detailplaneeringu koostamine. Detailplaneering oli algatatud Keila Vallavalitsuse 16.10.2013 korraldusega nr. 730 „Detailplaneeringu koostamise algatamine ja detailplaneeringu koostamise tingimuste kinnitamine“.

Detailplaneering lõpetati kinnistu omaniku Creval OÜ (registrikood 12107140) avalduse alusel. Kinnistu omanik ei soovinud detailplaneeringut, mille eesmärgiks oli jagada kinnistu kolmeks krunniks: kaheks paariselamu- ja üheks transpordimaakrundiks.

» Lääne-Harju Vallavalitsuse 28.01.2020 korraldusega nr. 80 kehtestati Lääne-Harju vallas Lehola külas Orisoo kinnistu (katastritunnus 29501:001:0259) ja lähiala detailplaneering.

Keila valla üldplaneeringu järgi on antud ala juhtotstarve väikeelamumaa, mistõttu on detailplaneering üldplaneeringu kohane.

Detailplaneeringuga on kinnistule lubatud ehitusõiguse hoonete suurima ehitisealuse pindalaga kuni 400 m² ja kuni 3 hoonete ehitamise võimaldamiseks, mille hulgas on üks kahekordne elamu kõrgusega kuni 9 m ja kaks abihoonet kõrgusega kuni 5 m. Veevarustus lahendatakse puurkaevuga ja kanalisatsioon väikepuhastiga. Krundil asub registreerimata puurkaev, mis likvideeritakse ja rajatakse uus puurkaev. Elektrivarustuseks rajatakse liitumiskilp ja ühendus elektri maakaabelliiniga olemasolevast elektri õhuliini postist Hindreku kinnistul (katastritunnus 29501:010:0590). Sadeveed immutatakse krundisiseselt. Juurdepääs kinnistule tuleb rajada avaliku kasutusega Orisküla teelt.

Detailplaneeringu kohaste rajatiste rajamise kulud kannab vastavalt sõlmitud lepingule huvitatud isik. Planeeringul puudub oluline mõju looduskeskkonnale ja valla majandusele.

» Kehtestada poolthäälteenamusega määruse eelnõu määrusena nr 2 „Vaide läbivaatamine ja Lääne-Harju Vallavolikogu 26.11.2019 otsuse nr 99 „Detailplaneeringu kehtestamine“ muutmine“ (poolt 19 volikogu liiget)

» Lääne-Harju Vallavolikogu kehtestas 28.01.2020 määruse nr. 2 „Vaide läbivaatamine ja Lääne-Harju Vallavolikogu 26. novembri 2019 otsuse 99 „Detailplaneeringu kehtestamine“ muutmine“, millega muudeti Lääne-Harju Vallavolikogu 26.11.2019 otsuse nr 99 punkti nr 1 sõnastust järgnevalt:

„1. Kehtestada osaliselt Lääne-Harju vallas Kloogaranna ja Lauasmaa külas asuvate Karu tee 6, Karu tee 8, Karu tee 14, Karu tee 16, Karu tee 18, Karu tee 22, Karu tee 24, Karu tee 26, Kotka tee 13, Kotka tee 15, Kotka tee 16, Kotka tee 17, Kotka tee 19, Kõltsu allee 7, Kõltsu allee 8 ja Kõltsu allee 9 maaüksuste (Arhitektuuribüroo EHALA & IRIK OÜ töö nr 499DP) detailplaneeringu jooniste positsioonide 1-15 osas“.

Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda Lääne-Harju valla veebilehel laaneharju.ee.

» Laulasmaa küla Kaldaveere tee 6 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapanekul laekus üks ettepanek, mis sisaldas ettepanekuid kaitsealuse tamme kaitse-eeskirjades sätestatud nõuete ja hoonestuse alade ja hoonete paiknemise kohta. Kaldaveere tee 6 kinnistu detailplaneeringu avaliku väljapaneku tulemuste arutelu toimub 04.03.2020 algusega kell 16:00 Lääne-Harju Vallavalitsuse istungite ruumis nr. 202 asukohaga Rae 38, Paldiski linn.

Vallavara müük

» AVALIKUL SUULISEL ENAMPAKKUMISEL 09.03.2020 kell 11.00-12.00 Lääne-Harju Vallavalitsuses Paldiskis Rae tn 38, II korruse volikogu saalis müüakse järgmised Lääne-Harju vallale kuuluvad kinnistud ja korteriomandid:

- 1) kell 11.00 Harju-Risti 4-11 korteriomand Harju-Risti külas (registriosia number 11842902), üldpind 76,00 m² alghind 12 000 eurot.
- 2) kell 11.15 Harju-Risti 4-12 korteriomand Harju-Risti külas (registriosia number 11843002), üldpind on 63,10 m² alghind 14 000 eurot.
- 3) kell 11.30 Vaarika kinnistu Altküla külas (registriosia number 5607550, katastritunnus 56201:001:1103, pindala 13659 m²), alghind 19 000 eurot, tagatisraha 200 eurot tasuda hiljemalt 06.03.2020

Elektrooniline enampakkumine OSTA.EE keskkonnas:

» Lääne-Harju Vallavalitsus müüb Vana-Vallamaja kinnistu Padise külas (registriosia number 6124750, katastritunnus 56201:001:1299, pindala 10 281 m²) alghind 46 000 eurot, osalemise tagatisraha on 4600 eurot tasuda enne pakkumist.

Kõik tehingutega seotud notaritasud ja riigilõivud tasub ostja, lisainfo valla kodulehel.

Valda sündisid

Mia Desiree Gross	Adeliine Toome
Milani Meller	Anette Kiisk
Aisha Volkova	Elisabet Loik
Harald Kurm	Karmen Kaas
Ilmar Koitmaa	John Marten Iljašenko

Õnnitleme meie valla vainmat elanikke,
kel täitub 24.veebruari
102 eluaastat!
Palju õnne, Linda Erika Kääramees!

RISTI KOGUDUSE TEATED

Jumalateenistused Risti kirikus
Harju-Ristil kuu 2. ja 4. pühapäeval:

P, 23. veebruaril kl 13 –
jutlustab õp Martin Booth, tõlge eesti keelde;
P, 8. märtsil kl 13;
P, 22. märtsil kl 13.

LASTEKLUBI 4–12-aastastele kogudusemaja II korrusel
kuu 2. ja 4. pühapäeval kl 13.

NOORTEKAD 10–15-AASTASTELE kogudusemajas laupäeval,
7. märtsil ja 21. märtsil kell 12.30.
Info ja registreerumine tel 525 4884.

AVATUD PIIBLIRING kuu esimesel reedel,
6. märtsil kl 18.30 kogudusemajas.

LEERIKURSUS NOORTELE VANUSES 14–19
algab reedel, 20. märtsil kl 18.30.
Täpsem info tel 5559 5850 (Linda).

LEERIKURSUS TÄISKASVANUTELE
algab laupäeval, 7. märtsil kl 11.
Esimesel kohtumisel lepime kokku leerikursuse
toimumispäeva ja -kellaajad. Registreerumisel palume anda
teada oma eelistustest kursuse ajakava suhtes.
Tel 55649 256, risti@eelk.ee

SÕBRA TUBA ehk taaskasutuskeskus Risti vanas koolimajas
N 11-14 ja L 11-16
või kokkuleppel tel 5344 8571.
Teise ringi riided, jalanõud jm.

Õp Annika Laats, tel 55649 256, risti@eelk.ee
www.ristikirik.ee

EELK Harju-Madise koguduse teated
Igal pühapäeval jumalateenistus algusega kell 11

Algab LEERIKOOL!

Esimene tund on pühapäeval,
23. veebruaril kell 13 kogudusemajas.

Täpsemat infot saab koguduse õpetajalt: Reet Eru, tel. 5690 4754
või e-post reet.eru@eelk.ee

LEADER meetme
projektitaotluste vastuvõtt toimub
30. märtsist 6. aprillini 2020 (kell 17.00)

Avatud on meede 1.2 tooted ja teenused
ning meede 2.2 elukeskkond

Täpsem info ja taotlemise tingimused Lääne-Harju
Koostöökogu kodulehel www.vomentaga.ee

Kohalik tegevusgrupp hindab projektitaotlusi 50 tööpäeva
jooksul alates nende esitamise tähtajast.

**SOS LASTEKÜLA
EESTI ÜHING**

SOS Lasteküla Eesti Ühingu meeskonda on oodatud
PEREDE TUGITÖÖTAJA
(Lääne-Harju piirkond),
kes nõustab keerulistesse oludesse sattunud
lastega peresid vanemlike oskuste arendamisel ja
toetab lapsi nende arenguprotsessis.
Perede tugitöötaja on partneriks nii perele kui
kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajale.
Uuri lisa, helistades telefonil 525 8558 või
saada motivatsioonikiri ja CV hiljemalt 29. veebruaril
aadressile personal@sos-lastekyla.ee.

SOS Lasteküla Eesti Ühing on mittetulunduslik heategevusorganisatsioon, mis tegeleb pere kaotanud ja pere kaotamise ohus olevate laste tervikliku arengu tagamisega ning laste õiguste edendamisega. Eestis tegutsevad SOS lastekülad Keilas, Põltsamaal, Narva-Jõesuus, Kohtla-Järvel ja Juurus ning SOS Noortekodud Tallinnas ja Keilas.

LISAINFO: WWW.SOS-LASTEKYLA.EE

RMK

**RMK tutvustab märtsikuus Lääne-Harju vallas
asuva Meremõisa telkimisala rekonstrueerimise
projekteerimise lähteülesannet.**
Tutvustamisüritus toimub 12.03. kell 15:00
Lääne-Harju vallavalitsuses Rae tn 38 II korrusel Paldiskis.
Kõigil huvitatutel palume lahkelt osaleda.
Meremõisa telkimisala on Lääne-Harju vallas ja ka
vabariigi tasandil üks külastatavamaid telkimisalasid.

**Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK)
avas keskkonnaprogrammi taotlusvooru.
Taotluste esitamise tähtaeg on 16. märts 2020.**
Atmosfääriõhu kaitse programmi raames saavad toetust
taotleda korteriühistud biomassil või fossiilsel kütusel
(v.a maagaas) töötava kütteseadme või otsest elekter-
kütet kasutava kütteseadme asendamiseks taastuvat
kütust kasutava kütteseadmega või korteriühistu
valitsetava elamu ühendamiseks kaugküttevõrguga,
kui elamu on ehitatud enne 2010. aasta 1. jaanuari.

**Täpsemat toetuste ja taotlemise
infot vt KIK-i koduleheküljelt kik.ee**

Paldiski Ajalugu. Uued leiud.
Kiirustage külastama uut ajutist näitust
1.03.2020 - 31.03.2020

Üle 50 vana kaardi,
200 postkaarti ja palju muid
eksklusiivseid väljaandeid
ja eksponaate.
Näitust saab külastada ainult
ekskursiooniga teatud
kellaegadel või eelbroneeringuga.
Rohkem infot tel 53423425
fb: Tavern Peetri Toll
www.peetritoll.ee
Mere 10, Paldiski

**Tallinn
Music Week
2020**

City Festival for
Tomorrow's Music,
Arts and Ideas

Uue muusika ja homsete mõtete festival
Tallinn Music Week jõuab sel aastal Paldiskisse!
Lääne-Harju vald ja PAKRI Teadus- ja Tööstuspark esitlevad
TMW PALDISKI PÜHAPÄEV
29. märtsil kontserdid tavernis Peetri Toll ja Püha Georgi kirikus
Sündmuse täpne kava selgub peagi – jälgige reklaami!
tmw.ee / **FB: Tallinn Music Week** / laaneharju.ee

ERAKUULUTUSED

Arboristi teenused. Ohtlike puude raie, puude hooldusloikus, hekkide hooldus, kändude freesimine, raie teenused, võsa tööd, puude istutus, raiejäätmete hakkimine.
www.puukirurg.ee;
info@puukirurg.ee
tel +372 5057786

Autode kokkuost! Ostame kõiki sõidukeid ja töömehhanismid! Võib pakkuda remonti vajavaid ja seisvaid sõidukeid! Sõiduk ei pea olema arvel, ülevaatusega ja kindlustusega! Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei vanane!
Tel 56213000

Ehitusluba. Kasutusluba. Hoonete seadustamine.
Tel 5306 1181
majapaberid@gmail.com

Valmistam puidust uksi ja aknaid.
Kontakt: Toomas, tel 53087220

Fekaalivedu, kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakumist tel 53 468 430

Kaevame, juurime, tasandame. Kraavid, drenaaž, ehitusplatsid, sissesõidu- ja erateed, haljastuse aluspind ...
5164650 Johannes,
5161858 Jüri
roos@laheroos.ee

Müüa kvaliteetset kodulindude täissööta (kanadele, broileritele, kalkunitele). Lisaks saadaval linnupidamiseks vajalik inventar. Asume Keilas, tel 628 8888

Hei, tulevane Paldiski Ühisgümnaasiumi õpilane!

Ootame tutvuma Paldiski Ühisgümnaasiumiga 13. märtsil 2020 kell 15.00. Samas toimuvad ka sisseastumiskatsed gümnaasiumisse.
Katsetele saab registreerida 12. märtsini 2020 tel. 674 1389 või kool@paldigym.edu.ee.
Valikkursustena pakub kool võimalust õppida prantsuse keelt, riigikaitset, ettevõtlust, keskkonnaõpetust, meediat, teatriõpetust, filosoofiat, psühholoogiat ja saada autojuhiloa.
Ootame Sind!

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

EHITUSAUDITID

Registrid, ametnikud, täitured..., paha unenägu!
Teeme su kodule ehitusauditi, aitame kasutusloa saamisel.
Asjad korras tuleb ka hingerahu!

Projekt Kasutusluba
pkasutusluba@gmail.com

55593722

Mälestame Seltsi Liiget

JAANUS ROOTS

Ja avaldame sügavat kaastunnet omastele.

Padise Jahimeeste Selts.

Meie sügav kaastunne Liivi Plumkvistile armsa ema

MARJU KAJU

15.02.1951 - 10.02.2020 surma puhul.

Kolleegid Benita Kodust

Järgmine Lääne-Harju valla leht ilmub 24. märtsil.

Lääne-Harju Kultuurikeskuses

Reedel, 28. veebruaril kl 18.00
noorte tunnustusüritus Aasta Käsi 2020 Padise Rahvamajas
Pühapäeval, 1. märtsil kl 12
Eesti parimate selgelnägijate tuur Padise Rahvamajas
Laupäeval, 7. märtsil kl 19
naistepäev 2020 Padise Rahvamajas
Pühapäeval, 22. märtsil kl 12
Padise piirkonna laululaps 2020 Padise Rahvamajas
Laupäeval, 4. aprillil kl 12
Lääne-Harju valla laululaps 2020 Padise Rahvamajas
Laupäeval, 25. aprillil kl 18
jüriöö jooks ja orienteerumine Padise külas

Lisainfo telefonil 5304 0839 või e-postil juhataja@kultuurikeskus.laaneharju.ee

Kutsume laulma!

Lauluklubis Kibuvits käivad koos inimesed, kes tahavad laulda koos teistega ja rõõmu tunda koosolemise. Kohtumised toimuvad Lääne-Harju Kultuurikeskuse Klooga maja saalis igal teisel pühapäeval kl 14 (1. märts, 15. märts, 29. märts jne).
Oodatakse uusi liitujaid!

Juhendajaks Elviira Maasalu, tel. 5615 2424

PADISE RAHVAMAJA
21.02.20 KELL 9.30
22.02.20 KELL 18.00

KLOOGA KULTUURIMAJA
21.02.20 KELL 19.00

VASALEMMA SELTSIMAJA
23.02.20 KELL 19.00

Tavapilet 5 EUR
Sooduspilet 3.50 EUR

KEILA HALDUS Info 53 442 444 / info@keilahaldus.ee / www.keilahaldus.ee

Keila Haldus OÜ pakub korteriühistutele haldus- ja hooldusteenust
ööpäevaringset avariiteenust (56 21 4444)
raamatupidamist
sise- ja väliskoristust, muruniitmist

Scandic Home

Kinnisvara ekspert, konsultant aastast 2000

Arhitektuurne projekteerimine
Konstruktiivne projekteerimine
Möödistusprojektid
Eriosaade projekteerimine:
Vee-, kanali-, kütte-, ventilatsiooni- ja elektri projektid
DETAILPLANEERINGUD

Ehitusloa taotlemine
Kasutusloa taotlemine
Erinevate hoonete auditeerimine
Energia- ja tuleohutuse audited
Puur- ja salvkaevude passistamine
Joogivee kaevude registrisse kandmine

Kinnisvara lepingute konsultatsioon
Kinnisvara ostu- ja müügi nõustamine
Kinnisvara hindamine

Kaasomandi konsultatsioon
Kaasomandi lõpetamise nõustamine ja asjaajamine

Topo-geodeetilised mõõdistused
Dendroloogiline hindamine
Metsamajanduskava koostamine ja nende Maaregistrisse kandmine

Scandic Home Group OÜ Esmane konsultatsioon tasuta!
+372 560 50 170
consult.scandichome@gmail.com

LAHEPERE KINNISVARA

SINU EHTUS-PARTNER SAUE VALLAS

EHITAME JA RENOVEERIME:

- ✓ Eramajad
- ✓ Vundamendid
- ✓ Aiad ja terrassid
- ✓ Vee ja kanali-satsioonitrassid

Lisaks ehitusalased konsultatsioonid ja eelarved.

VÕTA ÜHENDUST ja küsi lisa!
+372 510 1116
info@laheperekv.ee

www.laheperekv.ee

Toome Sinu muruniiduki, murutraktori ja trimmeri ise hooldusesse!

Lääne-Harju vallas edasi-tagasi transport alates **10 EUR**

Kampaaniainfo: tel: 51 900 402
www.tehnikakeskus.ee

HOOLDUS-KAMPAANIA

